ST. DAVID'S HIGH SCHOOL

Welsh Language Policy

Adopted by Governors
June 2010
Reviewed September 2024

CYNGOR
Sir y Fflint
Flintshire
COUNTY COUNCIL

STATEMENT OF INTENT

The aims of the policy are:

- to ensure that pupils gain the educational stimulus afforded by Welsh medium education, teaching Welsh as the child's first language, or teaching through the medium of English with Welsh being taught as a second language (according to parental preference), becoming increasingly fluent in both languages.

- to enable pupils from different linguistic backgrounds to understand and utilize both Welsh and English to express themselves, their feelings, ideas, information and imagination.

- to develop verbal, auditory, reading and writing skills by learning Welsh.

The aim of the policy is to ensure that pupils attain a level of fluency in Welsh commensurate with their age and ability.

Depending on background, ability and opportunity they should be able to use Welsh throughout adult life in social communication, at work and in cultural activities. For some pupils this will mean full bilingualism. For others it will mean an easy familiarity in Welsh and confidence in their ability to use the language as an alternative natural means of communication in Wales.

<u>Objectives</u>

<u>Nursery</u>

<u>Education:</u>

Children will be exposed to both languages at the nursery stage, although their main experience will be through the medium of English or through the medium of Welsh according to the wish of parents. This will provide a basis for further language experiences at the primary stage.

<u>Primary Education:</u>

All Flintshire Schools will offer learning opportunities in both languages, although the degree of bilingualism may differ from school to school. There are two types of schools.

<u>Designated Welsh Medium Primary Schools</u>

Within the Authority there are five designated Welsh schools. In these schools Welsh is the main medium of instruction from the reception class. English is introduced at the beginning of KS2. Assessment is through the medium of Welsh at KS1 and KS2 and English is assessed at KS2. Welsh is the school's official language and the establishment will have a Welsh ethos.

English Medium Primary Schools

English is the main medium of instruction in the Reception class and Welsh is also taught as Second Language. Core subjects at KS1 and KS2 are assessed through the medium of English. Welsh Second Language is assessed at KS1 and KS2. The ethos and nature of all school activities and administration reflect the use of both languages. Welsh is not a core subject in these schools.

Secondary Education

Secondary Education is provided for all children mainly through the medium of English or through the medium of Welsh according to the wish of parents.

To preserve and ensure continuity from the English medium primary schools, Welsh is taught as a second language in every English medium secondary school. During this phase the time allocated to the second language is not less than the time allowed for the main Modern Language. Welsh is not a core subject in these schools.

To preserve and ensure continuity through the medium of Welsh for Welsh medium primary school pupils, Welsh medium education is provided at Ysgol Maes Garmon, Mold, where each subject is offered through the medium of Welsh, and Welsh is a core subject.

Pupils who transfer from the English sector to the Welsh sector upon primary/secondary transition, attend an intensive course, thereby raising their standards in Welsh from second language to first language status.

Special Education

It is the Authority's aim, when arranging special educational provision, that there is equality of provision in both English and Welsh. In line with the Code of Practice for Special Educational Needs (2002) the Welsh Language Scheme ensures that, as far as is appropriate in the circumstances and reasonably practical, all services are delivered in English and Welsh, according to the needs and wishes of the pupil and parents. The LEA will also have regard to parental preference for Welsh or English medium education and educational support provision. When assessing a child's SEN the LEA will take steps to ensure all those involved in the process are made aware of the child's language needs.

to write interestingly, clearly and effectively to convey meaning, information, opinion, feeling and imagination;
to adapt expression to various purposes and for various readers;

to write correctly and sensitively and present their work in a clear and attractive way.

In order to offer the best possible experiences for their pupils schools should strive to:-

ensure the position of Welsh in the curriculum, according to the nature of the school and National Curriculum requirements;

ensure adequate teaching time, specialist staff and appropriate in-service training to enable the effective delivery of the policy;

promote progression of continuity from year to year, and from school to school by means of regular monitoring of the scheme of work, and teaching methods;

strive towards providing a supply of rich and stimulating materials to stimulate language experiences offered to the pupils;

ensure an ethos which realises the communicative potential of Welsh both orally and written;

create opportunities to emphasise Wales' literary heritage;

ensure a suitable learning environment with reference to buildings and resources, including information technology;

create an evaluation and assessment system which will lead to increased effectiveness of teaching and learning;

review progress in Welsh on a regular and systematic basis, incorporating targets for development in the School's Development Plan.

create an appropriate Welsh policy for the school, to include the aims listed above.

DATGANIAD O FWRIAD

Amcanion y polisi yw:

- Sicrhau fod disgyblion yn cael yr ysgogiad addysgol a geir o addysg drwy gyfrwng y Gymraeg, dysgu Cymraeg fel iaith gyntaf y plentyn neu ddysgu drwy gyfrwng y Saesneg gyda'r Gymraeg yn cael ei dysgu fel ail iaith (yn 61 dymuniad y rhieni) a sicrhau eu bod yn dod yn gynyddol rugl yn y ddwy iaith.

- Galluogi plant o gefndiroedd ieithyddol gwahanol I ddeall a defnyddio y Gymraeg a'r Saesneg i fynegi eu hunain, a mynegi eu teimladau, syniadau, gwybodaeth a'u dychymyg.

- Datblygu sgiliau llafar, gwrando, darllen ac ysgrifennu drwy ddysgu Cymraeg..

Amcan y polisi yw sicrhau fod disgyblion mor rhugl yn y Gymraeg ag y mae eu hoedran a'u gallu yn ei ganiatau. .'

Yn ddibynnol ar eu cefndir, gallu a chyfle dylent fod yn gallu defnyddio'r Gymraeg drwy gydol eu bywyd fel oedolion wrth gymdeithasu, yn y gwaith ac mewn gweithgareddau diwylliannol. I rai disgyblion bydd hyn yn golygu dwyieithrwydd. I eraill bydd yn golygu eu bod yn esmwyth yn y Gymraeg gyda hyder yn eu gallu i ddefnyddio'r iaith fel dull arall naturiol o gyfathrebu yng Nghymru.
<u>Amcon</u>

<u>Adysg Feithrin</u>

Bydd plant y cael profiad o'r ddwy iaith yn y cyfnod meithrin, er y bydd gan eu rhieni ddewis ai drwy gyfrwng y Saesneg neu drwy gyfrwng y Gymraeg y bydd eu prif brofiad. Bydd hyn yn sail ar gyfer profiad ieithyddol pellach yn y cyfnod cynradd.

<u>Addysg Gynradd</u>
Bydd pob ysgol yn Sir y Fflint yn cynnig cyfleoedd dysgu yn y ddwy iaith, er y bydd graddfa dwyieithogrwydd yn gwahaniaethu o ysgol i ysgol. Mae dwy fath o ysgol.

Ysgolion Cynradd Cyfrwng Cymraeg Dynodedig

Mae gan yr Awdurdod bum ysgol Gymraeg ddynodedig.

Yn y rhain, y Gymraeg yw'r prif gyfrwng dysgu o'r dosbarth derbyn ymlaen. Cyflwynir y Saesneg ar ddechrau Cyfnod Allweddol 2. Asesir drwy gyfrwng y Gymraeg ar Gyfnodau Allweddol 1 a 2 ac asesir y Saesneg ar Gyfnod Allweddol 2. Y Gymraeg yw iaith swyddogol yr ysgol a bydd ethos Cymreig i'r sefydliad.

Ysgolion Cynradd Cyfrwng Saesneg

Saesneg yw'r prif gyfrwng dysgu yn y dosbarth Derbyn a dysgir Cymraeg hefyd fel Ail laith. Asesir y pynciau craidd yng Nghyfnodau Allweddol 1 a 2 drwy gyfrwng y Saesneg Asesir Cymraeg fel Ail laith yng Nghyfnodau Allweddol 1 a 2. Bydd ethos a natur holl weithgaredd a gweinyddiaeth yr ysgol yn adlewyrchu defnydd o'r ddwy iaith. Nid yw'r Gymraeg yn bwnc craidd yn yr ysgolion hyn.

Addvsg Uwchradd

Darperir Addysg Uwchradd i bob plentyn drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg yn 61 dymuniad y rhieni.

Er mwyn sicrhau dilyniant wrth drosglwyddo o ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg, dysgir Cymraeg fel ail iaith ym mhob ysgol uwchradd cyfrwng Saesneg. Yn ystod'y cyfnod yma dynodir cymaint o amser i'r ail iaith ag i brif laith Fodern. Nid yw Cymraeg yn bwnc craidd yn yr ysgojion hyn.

Er mwyn sicrhau dilyniant drwy gyfrwng y Gymraeg ar gyfer disgyblion ysgolion cynradd cyfwng Cymraeg, darperir addysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn Ysgol Maes Garmon, yr Wyddgrug, ble y cynigir pob pwnc drwy gyfrwng y Gymraeg ac mae Cymraeg yn bwnc craidd.

Bydd y disgyblion a fydd yn trosglwyddo o'r sector Saesneg i'r sector Gymraeg wrth symud o ysgol gynradd i ysgol uwchradd yn mynychu cwrs carlam er mwyn codi safon o ail iaith i iaith gyntaf.

Addvsg Arbennig

Amcan yr Awdurdod, wrth drefnu darpariaeth addysg arbennig, yw y dylai darpariaeth drwy'r Gymraeg a'r Saesneg fod yn gyfartal. Yn unol a'r Cod Ymarfer ar gyfer Anghenion Addysg Arbennig (2002) mae Cynllun yr laith Gymraeg yn sicrhau, cyn belled a bo hynny'n bosibl o dan yr amgylchiadau a'i fod yn ymarferol, darperir pob gwasanaeth drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg yn unol a dymuniadau'r disgybl a'r rhieni. Bydd yr Awdurdod Addysg Lleol yn talu sylw hefyd i ddymuniadau'r rhieni ynghylch addysg a darpariaeth cefnogaeth addysgol drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg. Wrth asesu Anghenion Addysg Arbennig y plentyn bydd yr Awdurdod Addysg Lleol yn sicrhau fod pawb sy'n rhan o'r broses yn ymwybodol o anghenion ieithyddol y plentyn.

Amcanion

Wrth ddysgu Cymraeg neu ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg dylai athrawon:

ddatblygu sgiliau siarad, gwrando, darllen ac ysgrifennu i'w galluogi i gyfathrebu'n effeithiol drwy siarad ac ysgrifennu a darllen er mwyn pleser a datblygu gwybodaeth;

datblygu sgiliau iaith mewn sefyllfaoedd dysgu pwrpasol a fydd yn galluogi disgyblion i ddefnyddio Cymraeg fel iaith sy'n cyfarfod a gofynion heddiw;

gwerthfawrogi amrywiol gefndiroedd ieithyddol disgyblion a deall y bydd dysgu Cymraeg yn golygu gwahanol bethau iddynt;

sicrhau fod defnyddiau addas ar gael o safon sy'n gydnaws ag oedran a phwrpas dysgu'r disgybl;

cynorthwyo disgyblion i ddeall sut mae iaith yn gweithio ac yn dylanwadu ar bobl ac amgylchiadau;

sefydlu ymwybyddiaeth o'r sefyllfaoedd gwahanol y defnyddir iaith ynddynt a datblygu'r gallu i ddewis yr iaith briodol;

sicrhau fod yr iaith yn cyfoethogi pob disgybl yng Nghymru ac yn gwella ar eu gallu i gyfrannu tuag at gymdeithas ddwyieithog.

Er mwyn datblygu a hybu eu llwyddiannau dylai pob disgybl gael y cyfle i brofi'r canlynol:

gwrando'n astud ac yn feirniadol mewn nifer o sefyllfaoedd a dangos eu bod yn deall drwy air a gweithred;

siarad yn glir, yn rhugl ac yn hyderus gyda gwahanol bobl mewn sefyllfaoedd gwahanol ac i ddibenion gwahanol;

deall a defnyddio Cymraeg llafar o safon uchel gan gynnwys acenion, geirfa a chystrawennau'r gwahanol ardaloedd;

darllen amrywiaeth o ddefnyddiau er mwyn pleser, gwybodaeth a dealltwriaeth;

datblygu ymwybyddiaeth o dreftadaeth lenyddol Cyrnru;

datblygu defnydd, pleser a dealltwriaeth o'r cyfryngau, technoleg gwybodaeth a drama;

ysgrifennu'n ddiddorol, yn glir ac effeithiol er mwyn cyfleu ystyr, gwybodaeth, barn, teimlad a dychymyg;

datblygu ymadroddion ar gyfer gwahanol ddibenion a ddarllenwyr;

ysgrifennu'n gywir ac yn deimladwy a chyflwyno eu gwaith mewn arddull clir ac atyniadol.

Er mwyn cynnig y profiadau gorau bosibi i'w disgyblion dylai ysgolion ymdrechu i:-

sicrhau fod sefyllfa'r Gymraeg yn y cwricwlwm yn unol a natur yr ysgol a gofynion y Cwricwlwm Cenedlaethol;

sicrhau amser dysgu digonol, staff arbenigol a hyfforddiant mewn swydd addas er mwyn darparu'r polisi'n effeithiol;

hybu dilyniant o flwyddyn i flwyddyn ac o ysgol i ysgol drwy fonitro'r cynllun gwaith a dulliau dysgu'n rheolaidd;

ymdrechu i ddarparu cyflenwad o ddeunydd dysgu cyfoethog ac amrywiol i ysgogi'r profiadau iaith a gynigir i ddisgyblion;

sicrhau ethos a fydd yn dangos sut y medrir cyfathrebu drwy gyfrwng y Gymraeg ar lafar ac yn ysgrifenedig;

creu cyfleoedd i bwysleisio treftadaeth lenyddol Cymru;

sicrhau amgylchedd dysgu addas yn nhermau adeiladau ac adnoddau, gan gynnwys technoleg gwybodaeth;

sefydlu system werthuso ac asesu a fydd yn arwain at wella effeithiolrwydd dysgu;

adolygu'r cynnydd mewn dysgu Cymraeg yn rheolaidd a deddfol gan gynnwys targedau ar gyfer datblygu Cynllun Datblygu'r Ysgol;

sefydlu polisi iaith Gymraeg addas ar gyfer yr ysgol, gan gynnwys yr amcanion a restrir uchod.